

सन २०२३-२४ निधी वितरण
३१- सहाय्यक अनुदाने/वेतनेतर
३४ - शिष्यवृत्ती/विद्यावेतन
५०- इतर खर्च

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- निधिवि - २०२३/प्र.क्र.५०/ एसडी-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- १५ सप्टेंबर, २०२३

संदर्भ :-

- १) शिक्षण संचालक, योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि. ३१.०७.२०२३ व दि. ०६.०७.२०२३ रोजीचे पत्र
- २) वित्त विभागाचे क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२.०४.२०२३ चे परिपत्रक

प्रस्तावना :-

राज्यातील गुणवान विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी प्रोत्साहित करण्याकरीता सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात ३१- सहाय्यक अनुदाने/ वेतनेतर, ३४ - शिष्यवृत्ती / विद्यावेतन व ५० इतर खर्च या उद्दिष्टाखाली मंजूर निधी वितरीत करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राज्यात गुणवान विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी राज्यातील शाळांमधील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्यासाठी विविध योजना कार्यान्वित आहेत. सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षामध्ये मंजूर अर्थसंकल्पित तरतुदीमधून परिच्छेद २ मध्ये नमूद योजनांसाठी एकुण रु २९,१७,८२,२००/- (रुपये एकोणातीस कोटी सतरा लक्ष ब्याऐंशी हजार दोनशे मात्र) इतका निधी वितरीत करण्यास व सदर निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यास शासन मान्यता देत आहे.

२. राज्यातील शाळांमधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती व इतर शैक्षणिक सवलती संदर्भात वितरीत करावयाच्या निधीचा तपशील खालील प्रमाणे आहे :-

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	योजनेचे नाव	अर्थसंकल्पित रक्कम	मागणी केलेली रक्कम	वितरीत करावयाची रक्कम
१	२२०२०३४२ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण १०७, शिष्यवृत्त्या, (०१) माध्यमिक शाळांमधील शिष्यवृत्त्या (०१)(०१) ग्रामीण भागातील प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती (२२०२०३४२)	३७६८४	८८२७	१८०८८.३२
२	२२०२०३५१ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण १०७, शिष्यवृत्त्या, (०१)(०२) खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, (पुर्व माध्यमिक शाळा) (२२०२०३५१)	१७१५१६	५०४०४	८२३२७.६८

३	२२०२०३८९ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण १०७, शिष्यवृत्त्या (०३) शिष्यवृत्त्या(०३)(०२) प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांना सहाय्य (२२०२०३८९)	१७५००	४५४४१	८४००
४	२२०२२३१८ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण १०७, शिष्यवृत्त्या, (०२)(०१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ च्या कलम १८२ अन्वये जिल्हा परिषदांना संप्रयोजन अनुदाने (उच्च माध्यमिक शाळा)	१७७३००	३६५५१२	८५१०४
५	२२०२०३७१ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०३), शिष्यवृत्त्या (०३)(०१) कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिष्यवृत्त्या (२२०२०३७१)	४६००	४६००	२२०८
६	२२०२१२५१ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण १०७, शिष्यवृत्त्या (००)(००)(०७), आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता (२२०२१२५१)	२५००	२५००	१२००
७	२२०२११९८ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८० सर्वसाधारण १०७, शिष्यवृत्त्या (००)(०१) सैनिकी शाळा व महाविद्यालये (२२०२११९८)	८००	८००	३८४
८	२२०२१०६२ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०५, भाषा विकास-१०३, संस्कृत शिक्षण (००)(००) (०१) माध्यमिक शाळांमध्ये भारत सरकारची शिष्यवृत्ती	४००	४००	१९२
९	२२०२२५२३ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (१७) इयत्ता १२ वी मुलींना मोफत शिक्षण (२२०२ २५२३)	२३०००	२३०००	११०४०
१०	२२०२१४७४ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (११) ज्यांचे किंवा ज्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये १,००,००० पेक्षा अधिक नाही अशा इयत्ता १० वी पर्यंत शिक्षण घेण्याऱ्या विद्यार्थ्यांना (मुलांना) फी माफी (अर्थोपाय अग्रीमाशी समान)	५०००	५०००	२४००
११	२२०२ १४२९ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण शिक्षण, ८००, इतर खर्च (०२) (०६) प्राथमिक शिक्षकांच्या मुलांना मोफत शिक्षण (२२०२ १४२९)	५७००	५७००	२७३६

१२	२२०२ २५८८ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण, (०४) अवर्षण ग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी (०४) (०९) अवर्षणग्रस्त खेड्यातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी/फी ची प्रतीपूर्ती (२२०२ २५८८)	६०००	६०००	२८८०
१३	२२०२ १५०९ (३४)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (१५) माजी सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत (अर्थोपाय अग्रीमाशी समायोजन) (२२०२ १५०९)	५००	५००	२४०
१४	२२०२१४३८ (५०)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (०७) इतर खर्च (जिल्हा परिषदांना अभिकरण खर्च) (अर्थोपाय अग्रीमाशी समायोजन) (२२०२ १४३८)	४००	४००	१२०
१५	२२०२ १४८३ (५०)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (१२) इतर खर्च (जिल्हा परिषदांना अभिकरण खर्च) (अर्थोपाय अग्रीमाशी समायोजन) (२२०२ १४८३)	८५०	८५०	२५५
१६	२२०२ १५१८ (५०)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (१६) इतर खर्च (जिल्हा परिषदांना अभिकरण खर्च) (अर्थोपाय अग्रीमाशी समायोजन) (२२०२ १५१८)	२४	२४	७.२
१७	२२०२ एच १५१ (३१)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२) संकीर्ण (०२) (५०) विदर्भातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी त्यांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत (२२०२ एच १५१)	४६०००	४६०००	९२००
१८	२२०२ ३१०९ (३१)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण (०६) राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी अपघात योजना (०६) (०२) राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी अपघात विमा योजना इतर खर्च पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना	१२००००	१२००००	२४०००
१९	२२०२३०५६ (३१)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (४४) विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण (२२०२ ३०५६)	२०००००	२०००००	४००००

२०	२२०२ २९२६ (३१)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (४२) माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा, तसेच शिक्षण शास्त्र पदविका विद्यालयातील अध्यापकांच्या व अध्यापकेतर कर्मचारी वर्गाच्या मुलांना मोफत शिक्षण (२२०२ २९२६)	५०००	५०००	१०००
एकुण			८२४७७७	८२४७७७	२९१७८२.२

वरील सदर बाबींवर होणारा खर्च उपरोक्त नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

३. सदर निधी वितरीत करण्यासाठी आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच लेखाधिकारी (लेखा), शिक्षण संचालनालय योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीकरिता आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. याबाबतीत वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेली मार्गदर्शक तत्वे / शासन निर्णय / शासन परीपत्रक यामधील सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९१५११३५२२१३२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(इ.मु. काझी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा/विधानपरिषद), विधान भवन, मुंबई.
२. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई.
४. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. शिक्षण संचालक (प्राथमिक / माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. सहाय्यक संचालक (लेखा), माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, शिक्षण संचालनालय, पुणे.
९. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.
१०. लेखाधिकारी (लेखा), शिक्षण संचालनालय योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवड नस्ती.